

MAMLAKATIMIZDA BO'LAYOTGAN TUB O'ZGARISHLARNING YOSHLAR RUHIYATIGA TASIRI

Shomidinova Matluba yuldashovna

Pop Pedagogika kolleji Pedagogika Psixologiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya: *Maqolada yangi O'zbekiston sharoitida yoshlarga oid davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari hamda uning yoshlar ruhiyatiga ta'siri tahlil qilinadi. Uchinchi renessans jarayonida yoshlarning o'rne, vazifalari yoritib beriladi. Jamiyatda huquqiy madaniyatni yuksaltirishning yoshlar tarbiyasidagi o'rne ochib beriladi. Mutafakkirlar asarlaridagi komil inson g'oyasining tarixiy-falsafiy talqiniga alohida e'tibor qaratiladi. Yangi O'zbekiston sharoitida yuksak ma'naviyatli talabalarni tarbiyalashning ma'naviy, huquqiy asoslari, intellektual qobiliyatlarni rivojlantirish shart-sharoitlari ochib berilgan.*

Kalit so'zlar: *Yangi O'zbekiston, yoshlarga oid davlat siyosati, iqtidorli yoshlar, ma'naviy barkamollik, uchinchi renessans, intellektual qobiliyat.*

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev BMTning 72-sessiyasida so'zlagan nutqida "Sayyoramizning ertangi kuni, farovonligi farzandlarimiz qanday inson bo'lib kamolga yetishi bilan bog'liq. Bizning asosiy vazifamiz – yoshlarning o'z salohiyatini namoyon qilishi uchun zarur sharoitlar yaratishdan iborat"¹⁴, deb ta'kidlagan edi. Ta'kidlash joizki, Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston Respublikasi Prezidenti sifatida birinchi imzolagan qonun hujjati ham aynan yoshlar masalasi bilan bog'liq bo'lgan va bu 2016 yil 14 sentyabrdagi «Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida»gi Qonun edi.

Yoshlarning huquqiy madaniyatini yuksaltirish, demokratik davlat qurish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonlarida ularning faolligini oshirish; yuksak ma'naviyatli, mustaqil fikrlovchi, qat'iy hayotiy pozitsiya, keng dunyoqarash vachuqur bilimlarga ega bo'lgan vatanparvar yoshlarni tarbiyalash, ularda turli mafkuraviy tahdidlarga qarshi immunitetni shakllantirish; yoshlarni ijtimoiy himoya qilish, zamonaviy kasb-hunarlarini puxta egallashlari uchun munosib sharoitlar yaratish, ularni ish bilan ta'minlash va tadbirkorlikka jalb qilish; iqtidorli yoshlarni qo'llab-quvvatlash, ijodiy va intellektual salohiyatini ro'yobgachiqarishga qaratilgan ishlarni tizimli yo'lga qo'yish; yoshlarni jismoniy tarbiya va sport bilan muntazam

¹⁴O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziyoyev BMTning 72-sessiyasida so'zlagan nutqi // <https://uza.uz/uz/posts/zbekiston-prezidenti-shavkat-mirziyoevbmt-bosh-assambleyasi-20-09-2017>

shugʻullanishga keng jalb etish, yoshlar orasida sogʻlom turmush tarzini targʻib qilish; voyaga yetmaganlar va yoshlar oʻrtasida huquqbuzarlik va jinoyatlar sodir etilishini oldini olish; yuksak ma'naviyatli avlodni tarbiyalashda ommaviy axborot vositalari va zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish yoshlar siyosatining asosiy yoʻnalishlari hisoblanadi.

ASOSIY QISM

Iste'dodli yoshlarni aniqlash, ularni tarbiyalash masalasining davlat siyosati darajasiga ko'tarilganligi yurtimizda o'rnak olsaarzigulik tajriba to'planishiga imkon berdi. Shu o'rinda ta'kidlash joizki, iste'dodli yoshlarni izlash va ularni qo'llab quvvatlashga qaratilgan ishlarni amalga oshirishda davlat tashkilotlari bilan bir qatorda yurtimizda faoliyat yuritayotgan nodavlat tashkilotlari ham faol ishtirok etmoqdalar. Masalan, yoshlarga oid davlat siyosatining asosiy yoʻnalishlaridan biri yoshlarning iste'dod va qobiliyatlarini qo'llab-quvvatlashga qaratilganligi ayniqsa, ahamiyatga molikdir. Ta'kidlash joizki, ta'lim, fan, texnika, axborot texnologiyalari, madaniyat, san'at, sport, tadbirkorlik sohalaridagi iste'dodli va iqtidorli yoshlarni rahbatlantirib borish, ularning turli sogʻlom tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash vazifalari bu tashkilotning mazkur yoʻnalishdagi dolzarb vazifalaridan biri qilib belgilangan.

Yoshlarning bilim darajasi, kasbiy malakasi, ma'naviy va ruhiy barkamollik kabi fazilatlar va ijtimoiy sifatlari butun jamiyatning rivojlanish darajasiga salmoqli ta'sir ko'rsatmoqda. Aholining turmush sharoitini yaxshilash, hayotdan rozi bo'lib yashashga erishish bugungi zamonaviy davlatchilik taraqqiyotidagi muhim ko'rsatkich hisoblanadi.

Alloma Abdulla Avloniy "Tarbiyani kimlar qilur? Qayda qilur? degan savolga "Birinchil - uy tarbiyasi. Bu vazifaona zimmasidadir. Ikkinchi – maktab va madrasatarbiyasi. Ota, muallim, mudarris va hukumat vazifasidir" deb javob berganlar. Bu so'zlar zamirida barchaning farzand tarbiyasiga mas'ulligi ko'rinib turibdi.

Talabalar masalasini o'rganish kishilik jamiyati, ijtimoiy munosabatlar, millatlar va davlatlar, madaniyat va sivilizatsiyalar bilan chambarchas bog'liqdir. Chunki yoshlar masalasi, birinchidan, sivilizatsiya vujudga kelgandan beri mavjud va barcha tarixiy rivojlanish bosqichlarida ular bilan yonmayon keladi. Ikkinchidan, tafakkur tarixida barcha faylasuflar, mutafakkirlar, davlat arboblari, shoiru adiblar farzand, yoshlar masalasigaoid o'z qarashlarini bayon qilganlar.

Bugungi kunda aksariyat rivojlangan davlatlarning mafkurasi umuminsoniy qadriyatlar va demokratik tamoyillarga asoslanadi. Ularda tinchlik va taraqqiyot, inson haq-huquqlari va erkinligi, milliy va diniy totuvlik g'oyalari ustivordir. Bu tamoyillarga asoslangan ezgu g'oyalar umuminsoniy

manfaatlar, bashariyatning asriy orzusi bo'lgan yorug' kelajak uchun xizmat qiladi.

Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev O'zbekiston yoshlari forumida ta'kidlab o'tganidek, "Biz yurtimizda qanday islohotlarga qo'l urmaylik, avvalo, siz kabi yoshlarga, sizlarning kuch-g'ayratingiz, azmu shijoatingizga suyanamiz. Barchangiz yaxshi bilasiz, bugun o'z oldimizga ulkan marralar qo'yanmiz. Ona Vatanimizda Uchinchi Renessans poydevorini yaratishga kirishdik. Biz oila, maktabgacha ta'lim, maktab vaoliy ta'limni hamda ilmiy-madaniy dargohlarni bo'lg'usi Renessansning eng muhim bo'g'inlari deb hisoblaymiz. Shu sababli ayni ushbu sohalarda tub islohotlarni amalgaoshirmoqdamiz. Ishonamanki, mamlakatimiz taraqqiyotining yangi poydevorini yaratishda sizlar singari fidoyi va vatanparvar yoshlarimiz faol ishtirok etib, munosib hissa qo'shadilar".¹⁵

Ma'lumki, "milliy o'z-o'zini anglash – har bir millat (elat)ning o'z-o'zini real sub'ekt, muayyan moddiy va ma'naviy boyliklarning egasi, yagona til, urf-odatlar, an'analar, qadriyatlar va davlatga mansubligini, manfaatlar hamda ehtiyojlar umumiyiligini tushunib yetishga milliy o'z-o'zini anglash deyiladi".¹⁶

XULOSA VA MUNOZARA

Davlatning qudratini belgilaydigan qator omillardan biri, shubhasiz, ma'nau yetuk, jismonan sog'lom, har tomonlama barkamol avlodni voyaga yetkazishdir. Shu ma'noda, bugungi kunda mamlakatimizda sog'lom avlodni tarbiyalash naqadar muhim, mas'uliyatli vazifa ekani barchamizga ayon. Yoshlarga, bolalarga e'tibor, darhaqiqat, kelajakka qo'yilgan sarmoyadir. Vaholanki, kuchli fuqarolik jamiyatiga asoslangan huquqiy-demokratik davlat qurish farzandlarimizning faol ishtiroki, qo'llab-quvvatlashi orqaligina to'laqonli amalgaoshar ekan, ma'naviyati yuksak, chuqur bilimli, zamonaviy fikrlaydigan, intellektual rivojlangan va professional tayyorgarlikka ega bo'lgan o'g'il-qizlarni tarbiyalash buyuk kelajagimizni ham ta'minlashiga shubha yo'q.

ADABIYOTLAR:

1. 2016 yil 14 sentyabrda «Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida»gi Qonun / <https://lex.uz/doss/3026246>

¹⁵O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning O'zbekiston yoshlari forumidagi ma'ruzasi // https://uza.uz/uz/posts/ozbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyoyevning-ozbekiston-yoshlari-forumida-sozlagan-nutqi_197662

¹⁶Hikmatlar xazinasi. T.: G'afur G'ulom, 1993. B.69 8. Falsafa: qomusiylug'at: (Tuzuvchivamas'ulmuharrir Q.Nazarov). –T.: "Sharq" nashriyot-matbuot aksiyadorlik kompaniyasi Bosh tahririyati, 2014, 160- bet.

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.Mirziëev BMTning 72-sessiyasidaso'zlagannutqi // <https://uza.uz/uz/posts/zbekiston-prezidenti-shavkat-mirziyeevbmt-bosh-assambleyasi-20-09-2017>
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning O'zbekiston ëshlariforumidagima'ruzasi // https://uza.uz/uz/posts/zbekiston-respublikasiprezidenti-shavkat-mirziyoevning-zbekiston-yoshlari-forumida-sozlagannutqi_197662
4. Juraev S.A. Osobennosti formirovaniya gosudarstvennoy molodejnoj politiki Respubliki Uzbekistan v perexodnyy period: teoriya ipraktika. -T., 2014. -S.17.
5. YusupovaN.J. Islomda ayol huquqlari. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ishki ishlar vazirligi akademiyasi, 2016
6. HasanovA. Qadimgi Arabiston va ilkislom. Johiliya asri. T.: Toshkent islom universiteti, 2021. B.11